

Bruxelles, 9. prosinca 2020.
REV3 – zamjenjuje obavijest
(REV2) od 15. lipnja¹

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PRAVILA EU-A U PODRUČJU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST (PDV) ZA USLUGE

Sadržaj

UVOD.....	2
A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA.....	4
1. PRAVILA O PDV-U ZA PREKOGRANIČNO PRUŽANJE USLUGA.....	4
1.1. Opća pravila.....	4
1.2. Minisustav „sve na jednom mjestu” (MOSS)	5
2. POVRAT PDV-A.....	7
B. RELEVANTNE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU	7
1. PRUŽANJE USLUGA.....	7
2. ZAHTEVI ZA POVRAT PDV-A PLAĆENOG PRIJE ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA	8

¹ U REV3 istaknuti su rokovi za podnošenje zahtjeva za povrat utvrđeni u Sporazumu o povlačenju i odražava se činjenica da je primjena novih pravila za sustav „sve na jednom mjestu” u EU-u odgođena do srpnja 2021.

UVOD

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”². U Sporazumu o povlačenju³ predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020. Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim bi se sporazumom uspostavio odnos koji će se u smislu uvjetâ pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na unutarnjem tržištu⁵, u carinskoj uniji EU-a i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju (dio B u nastavku)⁶.

² Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

³ Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, SL L 29, 31.1.2020., str. 7., („Sporazum o povlačenju”).

⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih nijedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

⁶ U Protokolu o Irskoj/Sjevernoj Irskoj predviđeno je da se pravila EU-a o PDV-u na robu primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom (članak 8. Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj i odjeljak 1. Priloga 3. tom Protokolu). **Transakcije koje uključuju usluge nisu obuhvaćene Protokolom o Irskoj/Sjevernoj Irskoj.**

Sudionici trebaju posebno obratiti pozornost na sljedeće posljedice: i. porezni obveznici s poslovnim nastanom u Sjevernoj Irskoj neće se moći služiti posebnim sustavom za prijavu i plaćanje PDV-a u EU-u za pružanje usluga poduzeća prema potrošačima (B2C) („program Unije” u okviru MOSS-a). Umjesto toga, morat će promijeniti registraciju u MOSS-u na „program ne-Unije”, osim u slučaju kad imaju poslovni nastan i u nekoj od država članica (vidjeti točku A.1.2. ove obavijesti); ii. porezni obveznici s poslovnim nastanom u Sjevernoj Irskoj koji nemaju poslovni nastan i u nekoj od država članica morat će zatražiti povrat PDV-a plaćenog u državi članici za primanje usluga pod uvjetima Trinaeste Direktive Vijeća 86/560/EEZ (vidjeti točku A.2. ove obavijesti).

Savjeti sudionicima

Da bi riješili posljedice koje proizlaze iz ove obavijesti, sudionicima se savjetuje da konkretno učine sljedeće:

- ako imaju poslovni nastan u EU-u, da se informiraju o pravilima primjenjivima na usluge koje pružaju u trećim zemljama/područjima i koje se pružaju iz trećih zemalja/područja,
- ako imaju poslovni nastan u Ujedinjenoj Kraljevini, da provjere primjenjuju li se na njih nova pravila o obvezama plaćanja u odnosu na usluge koje pružaju u EU-u,
- da poduzmu potrebne korake u odnosu na usluge obuhvaćene minisustavom „sve jednom mjestu” (MOSS)⁷,
- da prate izmjene postupaka za podnošenje zahtjeva za povrat PDV-a i
- da podnesu svoje elektroničke zahtjeve za povrat PDV-a plaćenog prije isteka prijelaznog razdoblja u Ujedinjenoj Kraljevini (ili u državi članici za trgovce iz Ujedinjene Kraljevine) najkasnije **31. ožujka 2021.** (više pojedinosti navedeno je u nastavku).

Napomena

Ova se obavijest ne odnosi na:

- pravila EU-a o PDV-u za postupanje s robom⁸,
- zakonodavstvo EU-a (osim zakonodavstva o PDV-u) za prekogranično pružanje određenih usluga, kao što su digitalne usluge, kreativne usluge ili poslovne usluge.

Za te se aspekte pripremaju ili su već objavljene druge obavijesti⁹.

Treba napomenuti da je svrha ove obavijesti pružiti općenito objašnjenje glavnih posljedica koje Sporazum o povlačenju ima na pravila EU-a o PDV-u primjenjiva za usluge u vezi s Ujedinjenom Kraljevinom. Svrha obavijesti nije detaljno objasniti svako pojedino pravilo o PDV-u, a osobito ne posebne programe koji će stupiti na snagu za

⁷ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/telecommunications-broadcasting-electronic-services/

⁸ Objavljena je zasebna obavijest o PDV-u za robu. Vidjeti: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hr.

⁹ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hr.

usluge u 2021.¹⁰ Opće informacije dostupne su na internetskim stranicama Komisije za područja oporezivanja i carinske unije¹¹.

A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja pravila EU-a u području PDV-a za usluge¹² prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini. Kad je riječ o postupanju s oporezivim transakcijama za usluge (vidjeti točku 1. u nastavku) i povratom PDV-a (vidjeti točku 2. u nastavku), najvažnije su posljedice toga sljedeće:

1. PRAVILA O PDV-U ZA PREKOGRANIČNO PRUŽANJE USLUGA

1.1. Opća pravila

Zakonodavstvom EU-a o PDV-u predviđeni su različiti sustavi PDV-a za prekogranično pružanje usluga između država članica i trećih zemalja/područja. Mjesto pružanja usluga ovisi o različitim čimbenicima, kao što je priroda usluge, činjenica je li osoba koja prima usluge porezni obveznik, mjesto gdje se usluga stvarno pruža itd.

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine znači da će se po isteku prijelaznog razdoblja način primjene pravila promijeniti za porezne obveznike s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini koji pružaju usluge u EU-u i za porezne obveznike s poslovnim nastanom u EU-u koji pružaju usluge u Ujedinjenoj Kraljevini.

Pravilima o „mjestu pružanja usluga” iz Direktive o PDV-u (glava V. poglavlje 3.) propisano je gdje se smatra da je porezni obveznik pružio uslugu. Po isteku prijelaznog razdoblja, ako se prema ovim pravilima mjesto pružanja usluga nalazi u nekoj državi članici, pružanje podliježe PDV-u te države članice na temelju i prema uvjetima prethodno navedene direktive. S druge strane, ako se mjesto pružanja usluga nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini (ili bilo kojoj drugoj trećoj zemlji/trećem području), pružanje usluge ne podliježe PDV-u u EU-u¹³.

¹⁰ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/modernising-vat-cross-border-ecommerce_en

¹¹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat_en

¹² Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.), dalje u tekstu „**Direktiva o PDV-u**”, i Direktiva Vijeća 2008/9/EZ od 12. veljače 2008. o utvrđivanju detaljnih pravila za povrat poreza na dodanu vrijednost, predviđenih u Direktivi 2006/112/EZ, poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u državi članici povrata, već u drugoj državi članici, SL L 44, 20.2.2008., str. 23.

¹³ Svrha ove obavijesti nije pružiti iscrpan pregled svih pravila u pogledu mjesta pružanja usluga; objašnjene su samo najosnovnije i najrelevantnije situacije. Mogu postojati druga ili specifična pravila ovisno o vrsti usluga, a države članice imaju i mogućnost u određenim okolnostima primijeniti pravila „stvarne upotrebe i uživanja” kako bi se smatralo da se određene usluge pružaju unutar EU-a iako bi se prema općim pravilima pružale izvan EU-a, i obrnuto.

Mjesto pružanja usluga među poduzećima (B2B)¹⁴ u pravilu je tamo gdje je korisnikov poslovni nastan. Prema tom pravilu usluge koje poduzeće u Ujedinjenoj Kraljevini¹⁵ pruža poduzeću u EU-u¹⁶ oporezivat će se u državi članici u kojoj korisnik ima poslovni nastan. Korisnik će u pravilu biti obavezan plaćati PDV koji je propisan u toj državi članici. Ako poduzeće u EU-u pruža usluge poduzeću u Ujedinjenoj Kraljevini, smatrat će se da se to odvija izvan EU-a te neće biti oporezivo prema zakonodavstvu EU-a o PDV-u.

Mjesto pružanja usluga poduzeća prema potrošačima (B2C)¹⁷ u pravilu je tamo gdje se nalazi pružatelj poslovni nastan. Prema tom pravilu usluge koje poduzeća u EU-u pružaju fizičkim osobama u Ujedinjenoj Kraljevini oporezivat će se u državi članici u kojoj pružatelj ima poslovni nastan. Ako poduzeća u Ujedinjenoj Kraljevini pružaju usluge fizičkim osobama u EU-u, u načelu će se smatrati da se to odvija izvan EU-a, te neće biti oporezivo prema zakonodavstvu EU-a o PDV-u. Međutim, PDV za neke usluge koje poduzeća u Ujedinjenoj Kraljevini pružaju fizičkim osobama u EU-u ta će poduzeća plaćati u EU-u (vidjeti točku 1.2. u nastavku).

Ako je poduzeće u Ujedinjenoj Kraljevini obvezno plaćati PDV u nekoj državi članici, ta država članica može zahtijevati imenovanje poreznog zastupnika ako porezni obveznik koji pruža usluge ima poslovni nastan u trećoj zemlji koja ne pruža administrativnu suradnju i pomoć pri naplati PDV-a¹⁸. Kada istekne prijelazno razdoblje, taj se zahtjev može primjenjivati na porezne obveznike s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini.

1.2. Minisustav „sve na jednom mjestu” (MOSS)

Mjesto pružanja telekomunikacijskih usluga, usluga radijskog i televizijskog emitiranja i elektroničkih usluga poduzeća prema korisnicima (B2C) obično je tamo gdje se nalazi korisnikov nastan. Ako korisnik ima nastan u EU-u, pružatelji koji nemaju poslovni nastan u korisnikovoj državi članici mogu iskoristiti poseban program za prijavu i plaćanje PDV-a u tzv. minisustavu „sve na jednom mjestu” (MOSS). Postoje dvije vrste: „program Unije” za pružatelje koji imaju poslovni nastan u EU-u¹⁹ i „program ne-Unije” za pružatelje koji nemaju poslovni nastan u EU-u²⁰. MOSS omogućuje poreznom obvezniku podnošenje prijave PDV-a putem MOSS-a za svako kalendarsko tromjesečje i omogućuje jedinstveno plaćanje državi članici

¹⁴ Među poduzećima (engl. *business to business*).

¹⁵ Poduzeće s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini.

¹⁶ Poduzeće s poslovnim nastanom u EU-u.

¹⁷ Poduzeće prema potrošačima (*business to consumers*).

¹⁸ Članak 204. Direktive o PDV-u.

¹⁹ Članci 369.a do 369.k Direktive o PDV-u (glava XII., Posebni programi, poglavlje 6., odjeljak 3.).

²⁰ Članci 358.a do 369. Direktive o PDV-u (glava XII., Posebni programi, poglavlje 6., odjeljak 2.).

identifikacije. Ta država članica identifikacije razvrstava prijave PDV-a preko MOSS-a po državi članici potrošnje te prosljeđuje pojednostiti i pripadajuća plaćanja različitim državama članicama potrošnje.

Nakon što istekne prijelazno razdoblje, pružatelji s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini i registrirani za „program Unije” u Ujedinjenoj Kraljevini te pružatelji s poslovnim nastanom u trećoj zemlji/trećem području i registrirani za „program ne-Unije” u Ujedinjenoj Kraljevini koji nastave pružati telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektroničke usluge korisnicima u EU-u morat će se prebaciti i upotrebljavati „program ne-Unije” u nekoj od država članica. Pružatelji koji imaju poslovni nastan u Ujedinjenoj Kraljevini i registrirani su za „program Unije” u Ujedinjenoj Kraljevini, a imaju poslovni nastan i u nekoj državi članici, trebaju prebaciti svoju registraciju za „program Unije” iz Ujedinjene Kraljevine u tu državu članicu s učinkom od isteka prijelaznog razdoblja.

Pružatelji koji imaju poslovni nastan u EU-u i registrirani su za „program Unije” u nekoj državi članici te pružatelji koji imaju poslovni nastan u trećoj zemlji/trećem području i registrirani su za „program ne-Unije” u nekoj državi članici, a koji nastave pružati telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektroničke usluge korisnicima u Ujedinjenoj Kraljevini po isteku prijelaznog razdoblja, neće moći putem MOSS-a prijavljivati i plaćati PDV koji bi imali obvezu platiti u Ujedinjenoj Kraljevini. Morat će se pridržavati pravila primjenjivih u Ujedinjenoj Kraljevini.

Treba napomenuti da će sadašnji MOSS 1. srpnja 2021.²¹ biti proširen u sustav „sve na jednom mjestu” (OSS) i obuhvaćat će, među ostalim, pružanje drugih usluga od poduzeća prema potrošačima (B2C) koje je oporezivo u EU-u²². Pružatelji s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini koji te druge vrste usluga budu pružali krajnjim korisnicima u EU-u morat će primjenjivati „program ne-Unije” i u tu se svrhu registrirati u nekoj od država članica. Pružatelji s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini koji imaju poslovni nastan i u nekoj državi članici morat će primjenjivati „program Unije” i u tu se svrhu registrirati u toj državi članici²³.

Međutim, podsjećamo, budući da MOSS/OSS nije obavezan, dostavljači s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini koji pružaju usluge poduzeća prema potrošačima (B2C) oporezive u EU-u i koji ne žele primjenjivati program ne-Unije trebali bi se registrirati u svim državama članicama gdje plaćaju PDV.

²¹ Napominjemo da je stupanje na snagu, prvotno predviđeno za 1. siječnja 2021., odgođeno do 1. srpnja 2021. nakon donošenja Odluke Vijeća (EU) 2020/1109 od 20. srpnja 2020.

²² https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/modernising-vat-cross-border-ecommerce_en

²³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/modernising-vat-cross-border-ecommerce_en

2. POVRAT PDV-A

Povrat PDV-a koji države članice upućuju poreznim obveznicima s poslovnim nastanom izvan EU-a podliježe sljedećim uvjetima²⁴:

- zahtjev se mora izravno podnijeti u državi članici od koje se traži povrat, u skladu s uvjetima koje odredi ta država članica (članak 3. stavak 1. Trinaeste Direktive Vijeća 86/560/EEZ od 17. studenoga 1986. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezu na promet – Postupci za povrat poreza na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan na području Zajednice²⁵ – dalje u tekstu „Trinaesta Direktiva o PDV-u”),
- povrat PDV-a može biti uvjetovan reciprocitetom (što znači da je povrat dopušten samo ako treća zemlja ili treće područje odobrava povrat PDV-a poreznim obveznicima s poslovnim nastanom u predmetnoj državi članici (članak 2. stavak 2. Trinaeste Direktive o PDV-u)),
- svaka država članica može od poreznog obveznika s poslovnim nastanom u trećoj zemlji ili trećem području zahtijevati imenovanje poreznog zastupnika radi dobivanja povrata PDV-a (članak 2. stavak 3. Trinaeste Direktive o PDV-u).

Prema Sporazumu o povlačenju²⁶ ova se pravila po isteku prijelaznog razdoblja primjenjuju na povrat PDV-a za pružanje usluga koji države članice upućuju poreznim obveznicima s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini.

B. RELEVANTNE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU

1. PRUŽANJE USLUGA

U skladu s člankom 51. stavkom 2. Sporazuma o povlačenju Direktiva o PDV-u nastavlja se primjenjivati pet godina nakon isteka prijelaznog razdoblja na prava i obveze poreznih obveznika povezane s transakcijama s prekograničnim elementom između Ujedinjene Kraljevine i država članica koje su izvršene prije isteka prijelaznog razdoblja.

To je posebno relevantno za prava i obveze kada MOSS upotrebljavaju pružatelji izvan EU-a registrirani u Ujedinjenoj Kraljevini i pružatelji s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini koji u državama članicama pružaju telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektroničke usluge te pružatelji izvan EU-a registrirani u državama članicama i pružatelji s poslovnim nastanom u državama članicama koji pružaju slične usluge u Ujedinjenoj Kraljevini do isteka prijelaznog razdoblja.

²⁴ Dodatne informacije: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/eu-vat-rules-topic/vat-refunds_en.

²⁵ SL L 326, 21.11.1986., str. 40.

²⁶ Vidjeti dio B ove obavijesti u nastavku.

Stoga obveze plaćanja i izvješćivanja iz Direktive o PDV-u za te usluge pružane do kraja prijelaznog razdoblja ostaju na snazi nakon isteka prijelaznog razdoblja. Dakle, porezni obveznici registrirani za MOSS u Ujedinjenoj Kraljevini i državama članicama bit će obvezni plaćati PDV za te usluge i predati zahtjeve za povrat PDV-a putem MOSS-a za četvrto tromjesečje 2020. do 20. siječnja 2021.

Međutim, u skladu s člankom 51. stavkom 4. Sporazuma o povlačenju izmjene povrata putem MOSS-a za usluge pružene prije isteka prijelaznog razdoblja morat će se predati najkasnije 31. prosinca 2021.

Članak 51. stavak 2. Sporazuma o povlačenju relevantan je i za druge obveze izvješćivanja, kao što su zbirne prijave za, među ostalim, usluge među poduzećima (B2B) unutar EU-a. Do kraja siječnja 2021. porezni obveznici s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini morat će predati zbirne prijave poreznim tijelima u Ujedinjenoj Kraljevini za usluge koje su 2020. pružili poreznim obveznicima s poslovnim nastanom u državama članicama. Porezni obveznici s poslovnim nastanom u državi članici morat će predati zbirne prijave poreznim tijelima te države članice za usluge koje su 2020. pružili poreznim obveznicima s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini.

Porezni obveznici trebali bi poduzeti sve potrebne korake kako bi se pobrinuli da mogu pružiti sve potrebne dokaze u pogledu pružanja usluga koje su izvršene u Ujedinjenoj Kraljevini ili EU-u ili primljene iz Ujedinjene Kraljevine ili EU-a prije isteka prijelaznog razdoblja.

2. ZAHTJEVI ZA POVRAT PDV-A PLAĆENOG PRIJE ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Prema članku 51. stavku 3. Sporazuma o povlačenju porezni obveznik s poslovnim nastanom u nekoj od država članica ili u Ujedinjenoj Kraljevini do isteka prijelaznog razdoblja još mora upotrebljavati elektronički portal koji je uspostavila država poslovnog nastana, u skladu s člankom 7. Direktive 2008/9/EZ, za slanje elektroničkog zahtjeva za povrat PDV-a na usluge koji je plaćen u Ujedinjenoj Kraljevini, odnosno u državi članici.

Zahtjev treba predati pod uvjetima iz te direktive **najkasnije 31. ožujka 2021.**

Ostala pravila propisana Direktivom o PDV-u i Direktivom 2008/9/EZ nastavljaju se primjenjivati pet godina nakon isteka prijelaznog razdoblja na te i prijašnje zahtjeve za povrat za PDV naplativ²⁷ prije isteka prijelaznog razdoblja.

Savjeti sudionicima

Napominjemo da se datumom **31. ožujka 2021.** odstupa od uobičajenog pravila da se elektronički zahtjevi za povrat mogu podnijeti do 30. rujna kalendarske godine koja slijedi nakon razdoblja povrata.

Sudionicima se savjetuje da svoje elektroničke zahtjeve za povrat podnesu na vrijeme.

²⁷ Članak 14. Direktive 2008/9/EZ.

Internetske stranice Komisije za područja oporezivanja i carinske unije (https://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en) sadržavaju opće informacije o posljedicama povlačenja Ujedinjene Kraljevine u području PDV-a. Te će se stranice prema potrebi ažurirati s dodatnim informacijama.

Europska komisija

Glavna uprava za oporezivanje i carinsku uniju